

บทคัดย่อ

ชื่อภาคินิพนธ์ : การใช้ตัวชี้วัดมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติในการฝึกเตรียมเข้าทำงาน
 ชื่อผู้เขียน : นายสมชาติ เลขาลาวณิชย์
 ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
 ปี : 2544

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาว่าสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานในสังกัดกรมพัฒนาฝีมือแรงงานได้นำตัวชี้วัดมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติแต่ละสาขาช่างมาใช้ในการฝึกเตรียมเข้าทำงานในสาขาช่างนั้น ๆ มากน้อยเพียงไร ศึกษาปัญหาอุปสรรค หรือข้อจำกัดในการนำตัวชี้วัดมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติมาใช้ในการฝึกเตรียมเข้าทำงาน เสนอแนวทางการใช้ตัวชี้วัดมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติในการฝึกเตรียมเข้าทำงาน

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ครูฝึกฝีมือแรงงานที่ทำหน้าที่ฝึกอบรม จำนวน 300 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งได้รับแบบสอบถามกลับคืนและมีความสมบูรณ์ จำนวน 207 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 69 สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าฐานนิยม และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา พบว่า

1. ครูฝึกฝีมือแรงงานส่วนมากเป็นชาย อายุเฉลี่ยประมาณ 40 ปี ส่วนใหญ่จบมัธยมศึกษาตอนปลาย ปวช. และ ปวท. รองลงมาจบปริญญาตรี ซึ่งผู้จบปริญญาตรีส่วนใหญ่สังกัดกลุ่มงานช่างอุตสาหกรรม ผู้จบ ปวส. ส่วนใหญ่สังกัดกลุ่มงานช่างเครื่องกล ส่วนผู้จบมัธยมศึกษาตอนปลาย ปวช. และ ปวท. ส่วนใหญ่สังกัดกลุ่มงานช่างก่อสร้างและช่างเครื่องกล
2. ในการคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรมเตรียมเข้าทำงาน ซึ่งพิจารณาจากองค์ประกอบ 8 ด้าน ได้แก่ สถิติปัญญา สภาพร่างกาย สภาพจิตใจ สภาวะทางอารมณ์ สภาวะทางสังคม จุดคุ้มทุน แนวโน้ม และการคัดเลือกในภาพรวมให้ความสำคัญในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านสภาพจิตใจอยู่ในระดับมาก
3. ในการฝึกอบรมผู้รับการฝึกเตรียมเข้าทำงานมีการใช้ตัวชี้วัดมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้

(2)

3.1 การกำหนดให้ใช้ตัวชี้วัดมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติในหลักสูตรการฝึกเตรียมเข้าทำงานในภาพรวม ให้มีความสำคัญในระดับมาก ยกเว้นการกำหนดลักษณะของงานที่ควรรู้และสามารถทำได้ในขั้นต่าง ๆ ตามความยากง่ายของงาน การกำหนดระยะเวลาของงานแต่ละอย่างที่เหมาะสมแล้วเสร็จ และการเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง

3.2 การสอนผู้รับการฝึกโดยการให้ความรู้ คำปรึกษาแนะนำ ควบคุม สาคิดใจ ทดลองปฏิบัติด้วยตัวชี้วัดมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติในภาพรวมทุกด้านให้ความสำคัญในระดับมาก

4. ในการประเมินฝีมือ ความรู้ ความสามารถและทัศนคติในการทำงานของผู้รับการฝึกเตรียมเข้าทำงาน ครูฝึกมือแรงงานส่วนใหญ่ประมาณ ร้อยละ 63.5 จะประเมินเมื่อจบการฝึกแต่ละวิชาและเมื่อเสร็จสิ้นการฝึกอบรม ทั้งนี้

4.1 ในการประเมินระหว่างการฝึกแต่ละวิชาได้ให้ความสำคัญต่อตัวชี้วัดมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องตามหลักวิชาที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ลักษณะของงานที่ควรรู้และสามารถทำได้ในขั้นต่าง ๆ ตามความยากง่ายของงาน การทำงานแต่ละขั้นให้แล้วเสร็จตามเวลาที่กำหนดและความสามารถในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน อยู่ในระดับปานกลาง

4.2 ในการประเมินเมื่อเสร็จสิ้นการฝึกอบรมตามหลักสูตรได้ให้ความสำคัญต่อตัวชี้วัดมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องตามหลักวิชาที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานโดยสรุป ความสามารถในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน โดยสรุป และการนำตัวชี้วัดมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติแนะนำและประสานให้สถานประกอบการนำไปใช้ในการประเมินฝีมือ ความรู้ ความสามารถและทัศนคติในการทำงานของผู้รับการฝึกในกิจการอยู่ในระดับปานกลาง

5. การที่ครูฝึกมือแรงงานบางส่วนไม่ได้นำตัวชี้วัดมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติไปใช้ประกอบการฝึกอบรมผู้รับการฝึกเตรียมเข้าทำงาน ส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากหลักสูตรแต่ละสาขาไม่ได้ระบุเรื่องตัวชี้วัดมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติไว้ นอกจากนี้ครูฝึกฝีมือแรงงานได้ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อกระบวนการใช้ตัวชี้วัดมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติในการฝึกเตรียมเข้าทำงาน ดังนี้

(3)

ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับครูฝึกฝีมือแรงงาน ควรได้รับการพิจารณานำไปวิเคราะห์เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาศักยภาพของครูฝึกฝีมือแรงงาน
2. ในการคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกเตรียมเข้าทำงาน ควรชี้แจงทำความเข้าใจให้ครูฝึกฝีมือแรงงานได้ให้ความสำคัญต่อการนำทุกองค์ประกอบไปใช้ประโยชน์ประกอบการคัดเลือก
3. ในการจัดฝึกอบรมผู้รับการฝึกเตรียมเข้าทำงาน ควรเพิ่มระดับการใช้ตัวชี้วัดมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติทุกด้านให้อยู่ในระดับมาก ทั้งในการกำหนดหลักสูตรและการสอนผู้รับการฝึกโดยการให้ความรู้ คำปรึกษา แนะนำ ควบคุม สาคิดให้ทดลองปฏิบัติ
4. ในการประเมินฝีมือ ความรู้ ความสามารถ และทัศนคติในการทำงานของผู้รับการฝึกเตรียมเข้าทำงาน ควรเพิ่มระดับการใช้ตัวชี้วัดมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติทุกด้านให้อยู่ในระดับมากทั้งในระหว่างกระบวนการฝึกและเมื่อเสร็จสิ้นการฝึกตามหลักสูตร
5. ปัญหา อุปสรรค หรือข้อจำกัดในการใช้ตัวชี้วัดมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติมาใช้ในการฝึกหลักสูตรเตรียมเข้าทำงาน และข้อเสนอแนะจากครูฝึกฝีมือแรงงานควรได้รับการศึกษาวิเคราะห์เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการฝึกเตรียมเข้าทำงาน

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. กรมพัฒนาฝีมือแรงงานควรยึดมั่นการพัฒนาฝีมือแรงงาน ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพตามปรัชญาอย่างมั่นคง ไม่แปรเปลี่ยนไปตามกระแสจนขาดเอกลักษณ์
2. กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ควรมีความชัดเจนในการกำหนดนโยบายให้สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาคและศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด นำตัวชี้วัดมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติไปใช้ประโยชน์ในการฝึกอบรมฝีมือแรงงานให้กับผู้รับการฝึกเตรียมเข้าทำงาน
3. การพัฒนาฝีมือแรงงาน ควรปรับบทบาทองค์กรให้มีฐานะเป็นหน่วยงานต้นแบบของกระบวนการพัฒนาฝีมือแรงงานที่ได้มาตรฐานเพื่อเป็นการพัฒนาหน่วย และเป็นแบบอย่างให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน